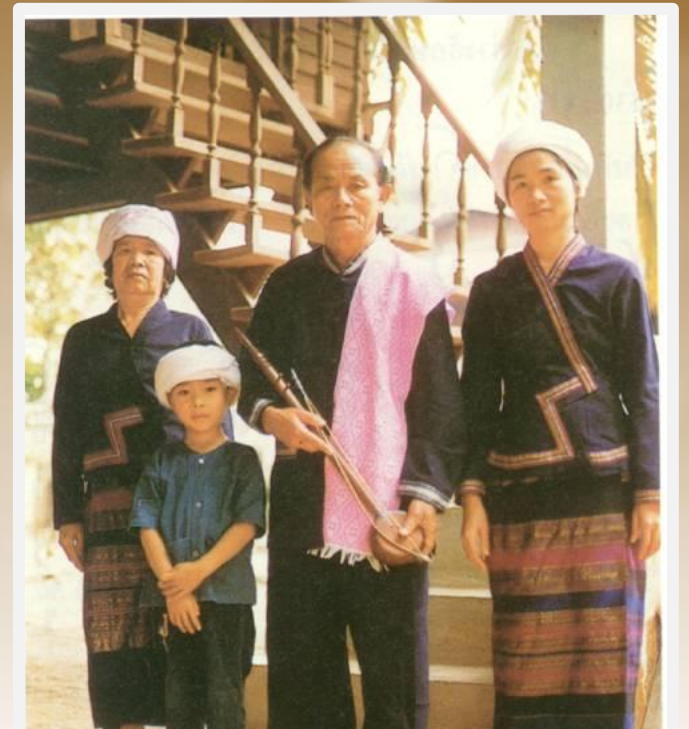

ตระกูลภาษา ภาษาถิ่นตระกูลไท

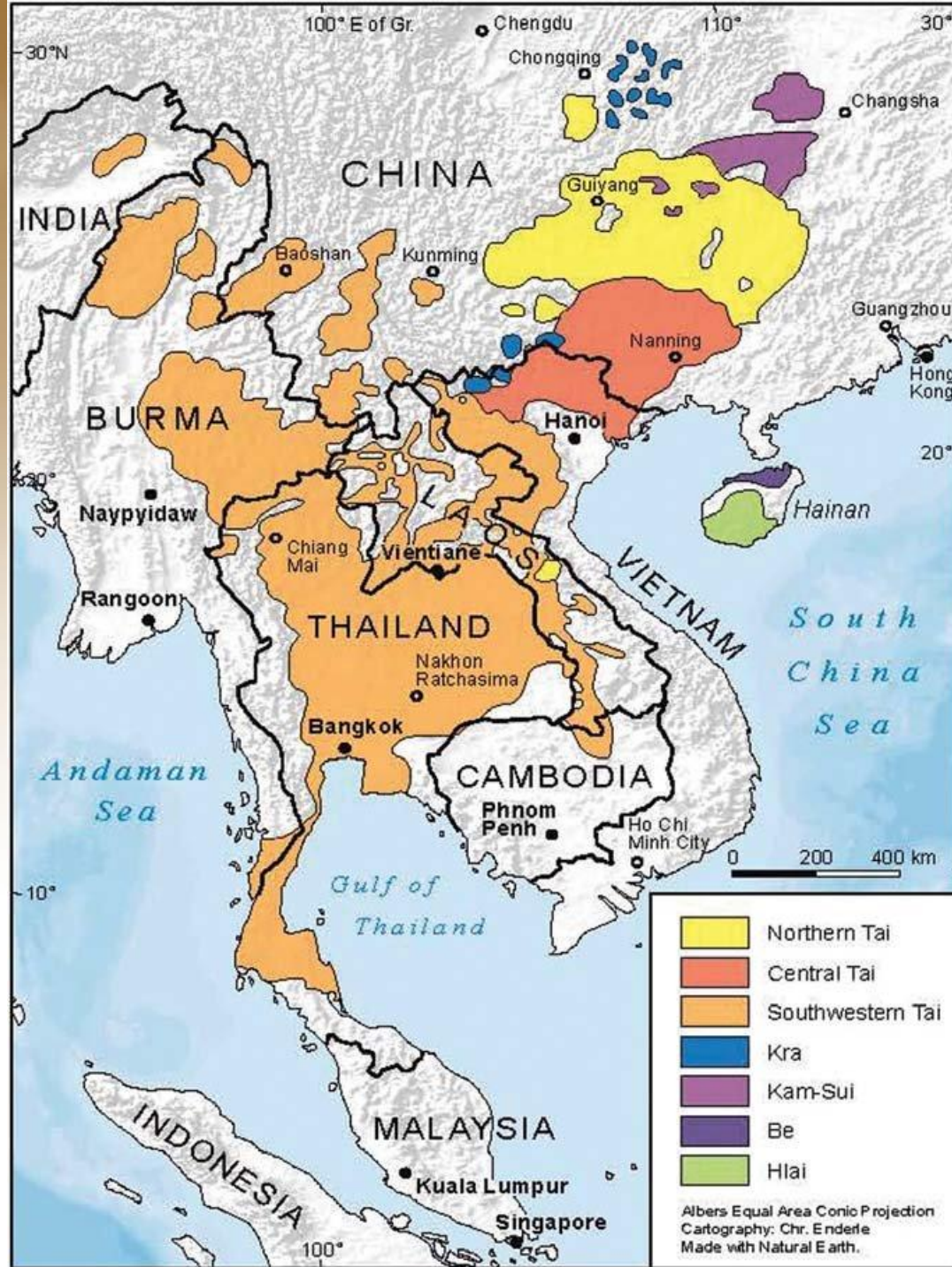
THI1316 พัฒนาการของภาษาไทย

อาจารย์สุมนา เขียนนิล

ภาษาถิ่นอะไร

- Northern Tai
- Central Tai
- Southwestern Tai
- Kra
- Kam-Sui
- Be
- Hlai

Albers Equal Area Conic Projection
 Cartography: Chr. Enderle
 Made with Natural Earth.

1.nengh

หนึ่ง

6.hok

หก

2.sông

สอง

7.jèd

เจ็ด

3.sâm

สาม

8.bed

แปด

4.sī

สี่

9.góu

เก้า

5.há

หา

10. sip

สิบ

A:May bàe ti kây ma?

ใหม่ ๖ไป ๖ที่ ๖ไซ มา

มิ่ง ๖ไป ๖ที่ ๖ไหน มา

B:Gòu bàe síy kông ma!

เก้า ๖ไป ๖สี่ ของ มา

กู่ ๖ไป ๖ชื่อ ของ มา

เกณฑ์ในการกำหนดภาษาเดียวกันหรือคนละภาษา

- การเข้าใจภาษาของกันและกัน
- การแบ่งเขตทางการเมืองและการปกครอง
- เผ่าพันธุ์และขนบธรรมเนียมประเพณี
- ตัวอักษร
- ลักษณะภาษา

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Tai Lü

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Shan

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Khün

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Lanna

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Tai Dam

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Lao

ᨧᩢ᩠ᨦᩉ᩠ᩅᩢᩃᩣ᩠ᨦ

Thai

ประโยชน์ในการศึกษาภาษาถิ่น

ประโยชน์ในการศึกษาภาษาถิ่น

- เข้าใจความเป็นมาของภาษาและการเปลี่ยนแปลงของภาษา
- เป็นแนวทางสันนิษฐานเสียงสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ของภาษาไทยกลางในปัจจุบัน ซึ่งภาษาถิ่นรักษาไว้ได้ เช่น สระไอ เสียง ญ หรือพยัญชนะประสม
- การศึกษาความหมายของคำ คำซ้อน คำนวน
- การศึกษาวรรณคดีโบราณ
- การศึกษาในเชิงภาษาศาสตร์เชิงประวัติ สืบสร้างภาษาเดิม
- การสอนภาษาที่สอง

อักษรวิธีโบราณในวรรณคดี

เมื่อคำพรางสัยงสั

สารหา

น่านแพร่พลอยภาณพราง

พรอกพร้อม

เพราะแรงอิริชยา

บยนบยด กัณหา

ความบมีเขาย้อม

กล่าวให้เป็นตัวฯ

(ยวนพ่าย)

ลักษณะเสียงภาษาไทยโบราณในวรรณคดี

เสียงนางล่อเอ่งเนื้อ

นมเฉลา

เสียดตราวุธสรรพ

ใช้น้อย

เสียดพาลพัพพา

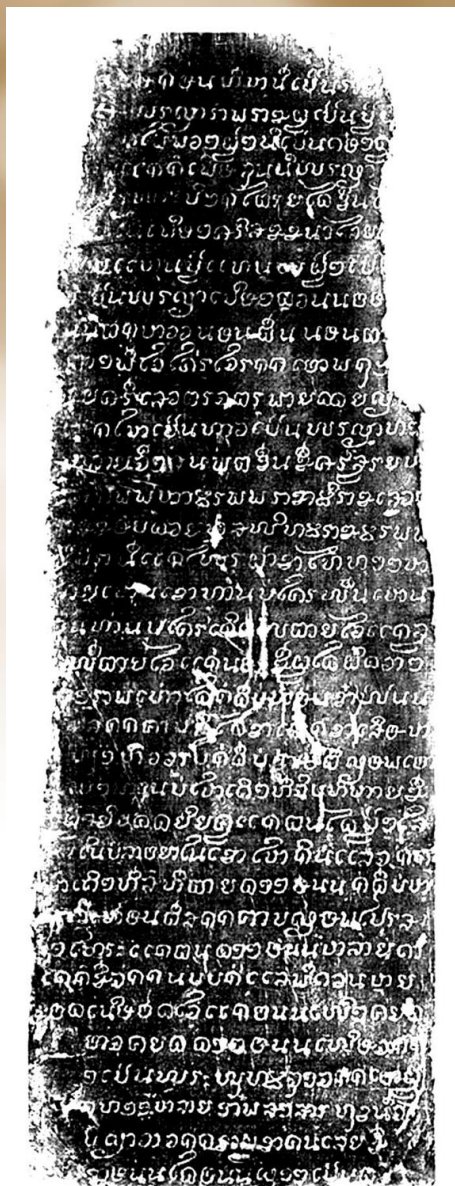
ทองแท่ง

เสียดกันโทงถ้วนร้อย

มาศเม็ลืองฯ

(ยวนพ่าย)

คำภาษาก่อนในวรรณคดี

“**บ่**ฆ่า**บ่**ตี ย่อมเอามาเลี้ยงมา**ขุน** **บ่**ให้ถึง
ที่**ฉิบ**ที่**หาย** ชีได้**ฝูง****ยีย****คด****ยีย****ค**แก่**ตน** ได้**ฝูง**ใส่...น
ในปลา **ยา**ใน**ข้าว**ให้**กิน** แล**จัก**ให้**ถึง**ที่**ล้ม**ที่**ตาย**
ดัง**อัน**ก็**ดี** **บ่**หอน**ฆ่า** **บ่**หอน**ตี**สัก**คาบ**”

(ศิลาจารึก หลักที่ 5 จารึกวัดป่ามะม่วง)

คำโบราณในวรรณคดีที่ปรากฏภาษาถิ่น

เสียงฤาเสียงเล่าอ้าง

อันใด พี่เอ๋ย

เสียงย่อมยอศใคร

ท้าวหล้า

สองเชือพี่หลับไหล

ลืมนั้น ภาพี

สองพี่คิดเองอ้า

อย่าได้ถามเพื่อ

(ลิลิตพระลอ)

คำโบราณในวรรณคดีที่ปรากฏภาษาถิ่น

พอนั่งลงบุษบาก็เรียกไป ศรีมาลาเป็นไรไปไหนหาย

พ่อแผนจะไปแต่ในงาย

สายแล้วสำหรับไม่ยกมา

(ขุนช้างขุนแผน ตอนพलयงานได้นางศรีมาลา)

การจำแนกตระกูลภาษา

การจำแนกภาษาออกเป็นตระกูลต่าง ๆ เป็นการจำแนกโดยดู**ความสัมพันธ์ระหว่างภาษา**เป็นหลัก กลุ่มภาษาใดมีความสัมพันธ์กัน หรือเป็นภาษาที่สืบทอดมาจากภาษาโบราณเดียวกัน มี**วิวัฒนาการร่วมกัน**มา นักภาษาศาสตร์ก็จะจัดภาษาเหล่านั้นไว้ในตระกูลเดียวกัน ตามลักษณะที่ตั้งรวมของกลุ่มภาษานั้น หรือตามเชื้อชาติเผ่าพันธ์หลักของผู้ใช้กลุ่มนั้น ๆ

๑.๑ การแบ่งภาษาโดยรูป
(Language Structure)

๑.๒ การแบ่งภาษาตามกำเนิด หรือตระกูล
ภาษา (Language families)

1.1 การแบ่งภาษาโดยรูป (Language Structure)

รูปภาษามีวิภัตติปัจจัย (Inflectional language) ได้แก่ ภาษาบาลี – สันสกฤต
ภาษาในตระกูลอินเดียน – ยูโรเปียน ภาษา
ฝรั่งเศส ภาษกรีก เป็นต้น

รูปภาษาคำติดต่อกัน (Agglutinative language) ได้แก่

ภาษาทมิฬ เตลุกุ ชวา มลายู
ฟิลิปปินส์ เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น

รูปภาษาคำโดด (Isolating language) ได้แก่

ภาษาจีน ภาษาไทย ภาษาทิเบต ภาษาพม่า
ภาษาเขมร เป็นต้น

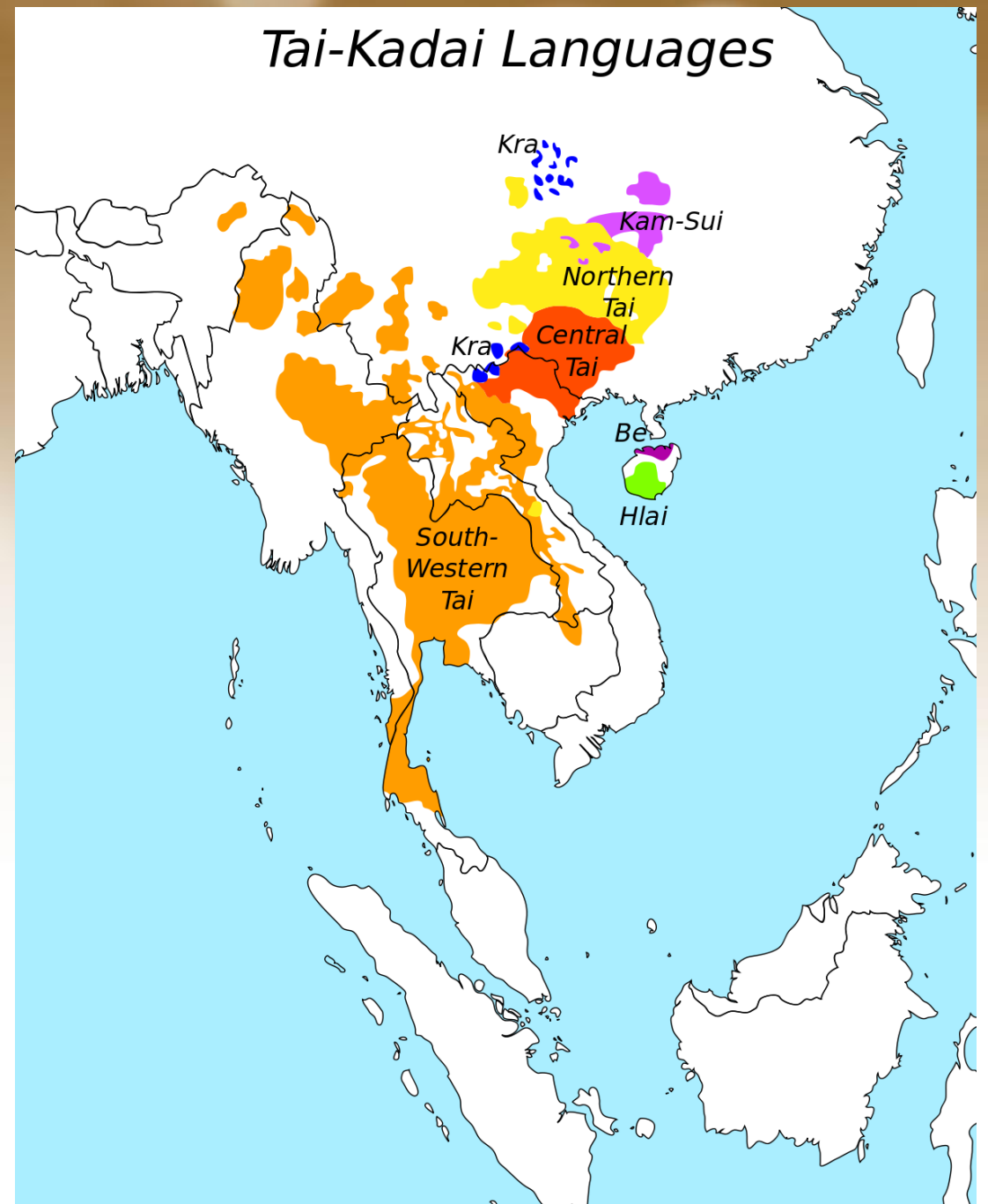
1.2 การแบ่งภาษาตามกำเนิด หรือตระกูลภาษา (Language families)

การศึกษาเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันในด้านเสียง ความหมาย และระบบไวยากรณ์โดยอาศัยการพิจารณาจากความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติของภาษา (Genetically related) เพื่อนำไปสู่การสืบสร้างภาษาต้นกำเนิดหรือภาษาดั้งเดิม (Proto - language) และสามารถศึกษาเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงจากภาษาดั้งเดิมไปเป็นภาษาลูก (Daughter language) ได้

- ภาษาตระกูลอินโด-ยูโรเปียน (Indro-European)
- ภาษาตระกูลมาลาโย-โพลีเนเซียน (Malayo-Polynesian)
- ภาษาตระกูลมอญ-เขมร (Mon-Khmer)
- ภาษาตระกูลไซโน-ทิเบตัน (Sino-Tibetan)
- ภาษาตระกูลขร้าไท (Kra-Dai)

ภาษาตระกูลขร้าไท (Kra–Dai)

- ภาษาถิ่นของไทยมีทั้งภายนอกประเทศ และภายในประเทศ ซึ่งมีโครงสร้างของภาษาเป็นแบบเดียวกันกับภาษาไทย และมีคำพื้นฐานตรงกับคำในภาษาไทย จะออกเสียงต่างไปบ้างแต่ก็พอจะสื่อความหมายเข้าใจกันได้ หรือสืบสร้างว่ากลายเป็นเสียงมาจากคำโบราณเดียวกัน
- ภาษาถิ่นไทยที่อยู่**นอกประเทศ** มีดังนี้ ไทยจีน ไทยตะวันออกในญวน ไทยตะวันตก
- ภาษาถิ่นไทยภายใน**ภาษาไทย** แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ดังนี้ ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษาถิ่นใต้

ตารางเปรียบเทียบตระกูลภาษาไทย

ไทย	ไทตะวันตกเฉียงใต้ ดั้งเดิม ^[3]	สัทอักษร ไทย	ลาว	คำเมือง	ไทใหญ่	ไทลื้อ	จ้วง มาตรฐาน	อาหม
ลม	*lom	/lōm/	/lóm/	/lōm/	/lóm/	/lōm/	/yum/	lum
เมือง	*mwan	/mñan/	/múan/	/mñan/	/mʰɯŋ/	/mʰɯŋ/	/mwɯŋ/	mvng
ดิน	*ʔdin	/dīn/	/din/	/dīn/	/līn/	/dín/	/dei/	nin
ไฟ	*vai/aw	/fāj/	/fáj/	/fāj/	/pʰáj/ or /fáj/	/fâj/	/fei/	phai
หัวใจ	*čai/aw	/hũa tɕāj/	/hũa tɕáj/	/hũa tɕāj/	/hõ tsǎw/	/hó tɕáj/	/sim/	chau
รัก	*rak	/rák/	/hāk/	/hák/	/hâk/	/hak/	/gyai/	rak
น้ำ	*naam	/ná:m/	/nām/	/nám/	/nām/	/nǎm/	/yaem/	nam

ลักษณะภาษาตระกูลขร้าไท

- มีคำศัพท์พื้นฐานหรือคำศัพท์ร่วมตระกูล (Cognate) เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ตา มือ แขน ขา นอน กิน ไป มา เป็นต้น
- เป็นภาษาคำโดดเหมือนกัน
- มีระบบเสียง 3 ระบบเหมือนกัน
- มีเสียงปฏิภาค (Correspondence) ของระบบเสียง
- ไม่มีเสียงควบกล้ำเกิดขึ้นท้ายคำหรือพยางค์
- (C) V(V) (CC)
- มีโครงสร้างประโยคแบบ S V O
- มีคำขยายหรือคำคุณศัพท์วางไว้หลังคำนามเสมอ
- มีคำลงท้ายประโยค (Particles)
- มีคำลักษณนาม (Classifier)

ภาษาถิ่น (Thai Dialectology)

ภาษาถิ่นมีสำเนียงการพูดหรือลักษณะการพูดแตกต่างกันไป ตามภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่ว่าจะป็นระดับภาคหรือจังหวัดหรือระดับอำเภอ ลักษณะความแตกต่างของแต่ละถิ่นมีดังนี้

ระบบการเรียงคำต่างกัน

ภาษาถิ่นตระกูลไทจะมีโครงสร้างประโยคคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ที่แตกต่างกันไปบ้าง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่น เช่น รถล้ม ล้มรถ

ระบบเสียงต่างกัน

- เสียงพยัญชนะและสระต่างกัน
- เสียงควบต่างกัน
- สระประสมต่างกัน
- จำนวนเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

ระบบคำต่างกัน

ความนิยมเลือกใช้คำของแต่ละถิ่นจะต่างกันแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- คำที่เสียงเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เช่น /คิด/ _____
- แต่ละท้องถิ่นเลือกคำมาใช้ไม่ตรงกัน เช่น โกรธ _____